

maatschappijwetenschappen

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examiner en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*
Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Bij veel vragen kent het correctievoorschrift twee onderdelen: 'een juist antwoord bevat' en 'voorbeeld van een juist antwoord'. Het **'een juist antwoord bevat' is bepalend** voor de toekenning van scorepunten. Het 'voorbeeld van een juist antwoord' is volgens de examenmakers het meest voor de hand liggende antwoord. Als er sprake is van een vakinhoudelijk correcte toepassing van de criteria van 'een juist antwoord bevat', moeten aan antwoorden die afwijken van het voorbeeldantwoord scorepunten worden toegekend.

Opgave 1 Tweede Kamerverkiezingen 2017

1 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- twee van de volgende functies van politieke partijen: rekrutering en selectie, participatie, aggregatie
- bij beide functies informatie uit tekst 1 waaruit blijkt dat de ChristenUnie deze vervult

per functie met gebruik van informatie uit tekst 1 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- De ChristenUnie vervult de functie rekrutering en selectie. In tekst 1 wordt gesproken van een kandidatenlijst. Op deze lijst staan kandidaten die worden voorgedragen voor het Tweede Kamerlidmaatschap 1
- De ChristenUnie vervult de functie participatie. De ChristenUnie spreekt in het Facebookbericht mensen aan op hun mogelijkheid hun stem uit te brengen bij de Tweede Kamerverkiezingen en stelt dat er iets op het spel staat. Burgers worden geïnteresseerd om te stemmen (op de ChristenUnie) op 15 maart 1

Vraag	Antwoord	Scores
2	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat een uitleg dat verkiezingen opgevat kunnen worden als een strijd om de macht, door:	
	- een toepassing van ‘hulpbronnen’ uit het kernconcept macht	1
	- een toepassing van ‘doelstellingen’ en ‘handelingsmogelijkheden’ uit het kernconcept macht	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	• Verkiezingen kunnen opgevat worden als een strijd om het vermogen om de hulpbronnen van een staat in te kunnen zetten (zeggenschap over de hulpbronnen),	1
	• waarmee de doelstellingen van de partij bereikt kunnen worden en de handelingsmogelijkheden van andere partijen om hun (andere of tegenstrijdige) doelstellingen te bereiken beperkt worden	1
3	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	• informatie uit de regels 46-53 van tekst 2	1
	• een uitleg dat uit deze informatie blijkt dat politieke partijen bij het online campagnevoeren rekening houden met het referentiekader van mensen, met het begrip referentiekader	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	• In tekst 2 staat dat met micro-targeting mensen bereikt worden met een speciale interesse, waardoor alleen de mensen van wie je verwacht dat ze openstaan voor je boodschap, het bericht zien (r. 46-53)	1
	• Die speciale interesse vormt mede het referentiekader van die mensen. Als bij het online campagnevoeren berichten bewust verstuurd worden naar mensen die openstaan voor je boodschap, wordt er dus rekening gehouden met het referentiekader van de mensen aan wie je de boodschap verstuurt	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat:

a

- twee socialisatoren die in de verzuilde samenleving bijdroegen aan het feit dat er niet veel zwevende kiezers waren 1
- een uitleg hoe de politieke socialisatie door socialisatoren in de verzuilde samenleving bijdroeg aan het feit dat er niet veel zwevende kiezers waren, met een toepassing van het kernconcept politieke socialisatie 1

b

- een verklaring voor het feit dat er tegenwoordig meer zwevende kiezers zijn dan in de verzuilde samenleving, met een toepassing van het kernconcept individualisering 1

voorbeeld van een juist antwoord:

a

- In de verzuilde samenleving kwamen mensen vooral in contact met mensen en socialisatoren van hun eigen zuil. De media en het onderwijs zijn voorbeelden van socialisatoren die een rol spelen in de politieke socialisatie van mensen 1
- De politieke cultuur en dus de politieke opvattingen, waarden en normen die mensen overgedragen kregen en overnamen, werden door de media en het onderwijs behorend bij die zuil uitgedragen. Mensen kwamen minder in aanraking met andere ideeën. Als sociaaldemocraat kwam iemand bijvoorbeeld vooral in aanraking met de sociaaldemocratische ideeën, via het bij de zuil behorende onderwijs, de media en andere socialisatoren. Dit droeg eraan bij dat mensen niet snel van politiek standpunt en politieke partij veranderden 1

b

- Het proces van individualisering heeft ertoe bijgedragen dat meer burgers hun politieke zelfstandigheid hebben vergroot waardoor burgers over het algemeen zelfstandiger een keuze maken voor een politieke partij, minder afhankelijk van de keuze van de ouders of de groep of zuil waartoe zij behoren of behoorden. Mensen veranderen daardoor bij verkiezingen makkelijker dan vroeger van partij 1

Vraag	Antwoord	Scores
5	maximumscore 3	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • de omschrijving van het kernconcept rationalisering met daarin de woorden ‘ordenen’, ‘voorspelbaar’, ‘doelgericht’, ‘efficiënt’ en ‘resultaten’ 	1
	een uitleg dat er bij het online campagnevoeren van D66 sprake is van rationalisering, door:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een toepassing van de woorden ‘ordenen’ en ‘voorspelbaar’ uit de omschrijving van het kernconcept rationalisering en informatie uit tekst 2 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een toepassing van de woorden ‘doelgericht’, ‘efficiënt’ en ‘resultaten’ uit het kernconcept rationalisering en informatie uit tekst 2 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Rationalisering is het proces van het ordenen en systematiseren van de werkelijkheid met de bedoeling haar voorspelbaar en beheersbaar te maken en van het doelgericht inzetten van middelen om zo efficiënt en effectief mogelijke resultaten te bereiken 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Bij het online campagnevoeren van D66 is sprake van rationalisering, want uit tekst 2 blijkt dat er sprake is van het ordenen en systematiseren van de werkelijkheid omdat het (kiezers)sentiment over D66 wordt weergegeven en uitgedrukt in allerlei grafiekjes en tabellen (r. 10-17). Aan de hand van deze gegevens kan D66 voorspelbaar maken welke acties op sociale media tijdens de verkiezingscampagne positief kunnen zijn voor de partij 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Zo kan D66 bijvoorbeeld doelgericht micro-targeting via Facebook als middel inzetten (r. 46-49) om zo efficiënt mogelijk resultaten te behalen, namelijk het winnen van D66-stemmen 	1
6	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een kenmerk van de confessionele stroming waarbij de campagneboodschap uit tekst 3 past 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat de campagneboodschap bij het gekozen kenmerk past, met een toepassing van dit kenmerk en een voorbeeld uit tekst 3 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • De campagneboodschap past bij het kenmerk gespreide verantwoordelijkheid van de confessionele stroming, 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • want uit tekst 3 blijkt dat de leider van de ChristenUnie overheidsbestuurd onderwijs niet van deze tijd vindt en vindt dat de scholen moeten worden teruggegeven aan de ouders, leraren en de samenleving. Dit past bij het kenmerk gespreide verantwoordelijkheid dat niet de overheid alle zorg op zich moet nemen maar dat mensen en organisaties zelf taken en verantwoordelijkheden op zich kunnen nemen. (De overheid moet hiervoor de randvoorwaarden scheppen.) 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat een uitleg waarom de boodschap van afbeelding 1 past bij het moderne gezin, met:

- een kenmerk van het moderne gezin dat te herkennen is in afbeelding 1 1
- een toepassing van informatie uit afbeelding 1 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- De boodschap past bij het moderne gezin, want een kenmerk van het moderne gezin is een opvoedingsideaal waarin de ontplooiing van het kind en de ontwikkeling van een eigen identiteit centraal staan 1
- In afbeelding 1 staat dat D66 strijdt voor of heeft gezorgd voor gelijke kansen / voorlichting over seksuele diversiteit / wettelijke bescherming van minderheidsgroepen. Dit sluit aan bij dit ideaal omdat het kinderen kan stimuleren om / (juridische) belemmeringen kan wegnemen om een eigen identiteit te ontwikkelen 1

8 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een doel om leden van een kostwinnersgezin te overtuigen op de nieuwe politieke partij te stemmen 1
- een bijpassend kenmerk van een kostwinnersgezin 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Stem op ...! ... strijdt voor: vermindering van de belasting voor éénverdieners 1
- kenmerk: een taakverdeling waarbij de man het inkomen verdient en de vrouw het huishouden en de kinderen verzorgt 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

een uitleg van het dilemma met:

- het verband tussen 'stemmen met het hart' en de omschrijving van het kernconcept representativiteit 1
- het verband tussen 'stemmen met het hoofd' / strategisch stemmen en de omschrijving van het kernconcept representativiteit 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Kiezers moeten een keus maken tussen enerzijds partijen die met hun standpunten en achtergrondkenmerken het meest overeenkomen met die van henzelf, maar die waarschijnlijk geen kans maken om in de regering te komen ('stemmen met het hart') 1
- en anderzijds partijen waar mensen wat betreft standpunten en achtergrondkenmerken minder affiniteit mee hebben maar die een grotere kans maken om daadwerkelijk enkele politieke besluiten te nemen in een regering die overeenkomen met de wensen van de betreffende kiezer ('stemmen met het hoofd') 1

10 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat de afweging die politieke partijen moeten maken als zij regeringsdeelname overwegen, met een toepassing van een kernconcept bij het hoofdconcept verhouding, anders dan het kernconcept macht.

voorbeeld van een juist antwoord:

Politieke partijen moeten afwegen in hoeverre zij hun handelen willen afstemmen op de andere partijen in de formatie met als doel om een regeerakkoord te vormen. Als zij dit willen is er sprake van samenwerking. Zij moeten dus afwegen of ze willen samenwerken of dat ze geen compromissen willen sluiten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 Chronisch ziek of gehandicapt

11 C

12 maximumscore 6

Een juist antwoord bevat:

a

- de onafhankelijke en de afhankelijke variabele in figuur 1 1

b

- een beschrijving van de richting van het verband door de zin aan te vullen: Hoe ... , hoe vaker/minder vaak ... 1

c

- een toepassing van cultureel kapitaal op opleidingsniveau en kennis/houdingen/opvattingen als voorbeeld van cultureel kapitaal 1
- een verklaring van het verband in figuur 1 met behulp van cultureel kapitaal 1

d

- een toepassing van economisch kapitaal en salaris/geld/ financieel bezit als voorbeeld van economisch kapitaal 1
- een verklaring van het verband in figuur 1 met behulp van economisch kapitaal 1

voorbeeld van een juist antwoord:

a

- onafhankelijke variabele: de hoogte van de opleiding
afhankelijke variabele: het al dan niet hebben van een of meer chronische aandoeningen 1

b

- Hoe hoger de opleiding, hoe minder vaak een chronische aandoening.
of
Hoe lager de opleiding, hoe vaker een chronische aandoening 1

c

- Mensen met een hogere opleiding hebben doorgaans meer kennis dan mensen met een lagere opleiding. Kennis is een vorm van cultureel kapitaal 1
- Met meer cultureel kapitaal, bijvoorbeeld kennis, zijn mensen beter in staat hun gezondheid te beïnvloeden. Als mensen bijvoorbeeld goed weten wat een gezonde levensstijl inhoudt, kunnen ze daar naar leven en zullen zij waarschijnlijk bepaalde chronische ziektes minder snel ontwikkelen dan mensen met een lagere opleiding 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

d

- Mensen met een hogere opleiding hebben doorgaans een hoger salaris dan mensen met een lagere opleiding. Salaris is een vorm van economisch kapitaal 1
- Met meer economisch kapitaal, zoals salaris, zijn mensen beter in staat hun gezondheid te beïnvloeden. Met meer salaris kunnen zij bijvoorbeeld meer sporten en gezonder/gevarieerder voedsel kopen. Daardoor zullen zij waarschijnlijk bepaalde chronische ziektes minder snel ontwikkelen dan mensen met een lagere opleiding 1

Opmerking

Bij a het scorepunt alleen toekennen als zowel de onafhankelijk als de afhankelijke variabele juist zijn.

13 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat:

a

- het overheidsinstrument mensen verzekeren tegen (bepaalde vormen van) inkomensverlies 1
- informatie uit tekst 4 waaruit dit overheidsinstrument blijkt 1

b

- een uitleg dat de arbeidsongeschiktheidsregeling de sociale ongelijkheid in Nederland vermindert, met een toepassing van het kernconcept sociale ongelijkheid 1

voorbeeld van een juist antwoord:

a

- Bij de arbeidsongeschiktheidsregeling is sprake van het overheidsinstrument het verzekeren van mensen tegen inkomensverlies 1
- In tekst 4 staat dat de arbeidsongeschiktheidsregeling regelt dat mensen met een chronische ziekte of handicap die arbeidsongeschikt raken, en daarmee hun inkomen verliezen, een maandelijks inkomen kunnen krijgen 1

b

- Door arbeidsongeschikten van een inkomen te verzekeren zorgt de overheid voor een situatie waarin een verschil tussen mensen in al dan niet aangeboren kenmerken, namelijk arbeidsongeschiktheid, minder leidt tot een ongelijke verdeling van een schaars goed, namelijk inkomen 1

Vraag	Antwoord	Scores
14	<p>maximumscore 3</p> <p>Een juist antwoord bevat:</p> <p>a</p> <ul style="list-style-type: none"> • een omschrijving van de rationele-keuzetheorie als een theorie die stelt dat mensen hun keuze in acties en gedrag maken op basis van een kosten-batenanalyse <p>b</p> <ul style="list-style-type: none"> • een verklaring voor de situatie dat mensen gebruik blijven maken van de arbeidsongeschiktheidsregeling, met een toepassing van de rationele-keuzetheorie <p>c</p> <ul style="list-style-type: none"> • een beleidsoplossing met een toepassing van de rationele-keuzetheorie, gebaseerd op de gegeven verklaring bij b 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
	<p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <p>a</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volgens de rationele-keuzetheorie is de keuze voor bepaald gedrag het gevolg van een afweging van kosten en baten <p>b</p> <ul style="list-style-type: none"> • Als een uitkering voor een inkomen zorgt dat vergelijkbaar is met het inkomen uit werk, dan zullen mensen volgens deze theorie eerder gebruikmaken van de arbeidsongeschiktheidsregeling, omdat de baten, bijvoorbeeld meer vrije tijd, bij een arbeidsongeschiktheidsregeling relatief groter zijn dan bij een baan <p>c</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een beleidsoplossing volgens deze theorie is het verlagen van de arbeidsongeschiktheidsuitkering. Want als een uitkering voor veel minder inkomen zorgt dan inkomen uit werk, dan zullen mensen volgens deze theorie eerder op zoek gaan naar passend werk omdat een baan dan meer baten oplevert dan een uitkering 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
15	<p>maximumscore 2</p> <p>Een juist antwoord bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een component van sociale uitsluiting, anders dan beperkte normatieve integratie • informatie uit tekst 4 waaruit blijkt dat deze component te herkennen is 	<p>1</p> <p>1</p>
	<p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een component van sociale uitsluiting is beperkte sociale participatie / sociaal isolement • In tekst 4 wordt aangegeven dat werk voor sociale contacten zorgt. Daarmee kan werk deze component van sociale uitsluiting van mensen met een chronische ziekte of handicap tegengaan 	<p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
16	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat in de beleidswijzigingen de liberale ideologie te herkennen is door het noemen van een kenmerk van de liberale ideologie dat in tekst 4 te herkennen is 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • informatie uit tekst 4 waaruit dit kenmerk blijkt 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • In de beleidswijzigingen in tekst 4 is de liberale ideologie te herkennen, want het kenmerk van de liberale ideologie dat deze ideologie de nadruk legt op eigen verantwoordelijkheid en initiatief van de burgers is te herkennen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • In tekst 4 staat namelijk dat uitgangspunt van het huidige beleid is dat van iedereen verwacht wordt dat hij bijdraagt naar eigen kunnen 	1
17	maximumscore 1	
	sub-fase: beleidsvoorbereiding	
18	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	een uitleg dat er bij de sollicitatie sprake is van een conflict tussen sollicitant en werkgever, door:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een toepassing van een situatie waarin actoren, in dit geval sollicitant en werkgever, elkaar tegenwerken uit de omschrijving van het kernconcept conflict, met informatie uit tekst 5 waaruit deze tegenwerking blijkt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een toepassing van het bereiken van de eigen doelen uit de omschrijving van het kernconcept conflict, met informatie uit tekst 5 waaruit deze eigen doelen blijken 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Bij de sollicitatie van de man met diabetes bij het ministerie van Defensie is sprake van een conflict, want de sollicitant en de werkgever/het ministerie van Defensie werken elkaar tegen. De werkgever wijst de sollicitant af en de sollicitant gaat daartegen in beroep 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Zij werken elkaar tegen om hun eigen doelen te bereiken. De werkgever wil een werknemer zonder chronische ziekte. De sollicitant met chronische ziekte wil, als meest geschikte kandidaat, aangenomen worden 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

een redenering aan de hand van de etiketteringstheorie dat een opgelegde identiteit kan leiden tot minder promotiekansen, door:

- een toepassing van het kernconcept identiteit 1
- een toepassing van het begrip selffulfilling prophecy 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- De opgelegde identiteit van een werknemer met een zichtbare chronische ziekte of handicap is een negatief beeld, bijvoorbeeld het beeld dat iemand met een chronische ziekte of handicap niet in staat is om op hetzelfde niveau te functioneren als verwacht wordt van andere medewerkers, dat anderen als kenmerkend en blijvend beschouwen en dat is afgeleid van de groep waarvan hij deel uitmaakt 1
- Als de werkomgeving een werknemer met een zichtbare chronische ziekte of handicap zo'n identiteit (etiket) oplegt, kan deze werknemer zich daadwerkelijk naar dat negatieve beeld gaan gedragen en daarmee minder promotiekansen krijgen. Er is dan sprake van selffulfilling prophecy 1

Opgave 3 'Het failliet van het gedogen'

20 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- het voorbeeld van integraal veiligheidsbeleid uit tekst 6: dat de gemeente in samenwerking met de coffeeshops, bewoners, studentenhuysvesting, instellingen en politie en handhavers werkt aan het aanpakken van de overlast 1
- een uitleg dat integraal veiligheidsbeleid om drugsoverlast tegen te gaan de sociale cohesie in een wijk kan versterken, met een toepassing van het kernconcept sociale cohesie 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Bij de aanpak van de overlast speelt niet alleen de politie een rol maar is er sprake van samenwerking tussen politie en gemeente en coffeeshops, bewoners en andere instellingen (r. 28-32). Dat is een voorbeeld van integraal veiligheidsbeleid 1
- Als bewoners uit de wijk gezamenlijk en in samenwerking met andere instanties de overlast aanpakken, kan dit het saamhorigheidsgevoel en de mate van verantwoordelijkheid in de wijk voor elkaars welzijn (en veiligheid) versterken. Dat is een kenmerk van sociale cohesie 1

Vraag	Antwoord	Scores
21	<p>maximumscore 2</p> <p>Een juist antwoord bevat: een verklaring voor het niveau van criminaliteit in de omgeving van coffeeshops, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de toepassing van de factor aanwezigheid van geschikte doelwitten, met een voorbeeld uit tekst 6 1 • de toepassing van de factor afwezigheid van voldoende sociale bewaking, met een voorbeeld uit tekst 6 1 <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • factor aanwezigheid van geschikte doelwitten: de klanten van de coffeeshop. Zij zijn op de route van de parkeerplaats tot de coffeeshop een geschikt doelwit voor de straatdealers (r. 8-10) 1 • factor de afwezigheid van voldoende sociale bewaking. Lopers nemen de potentiële kopers mee naar een plek uit het zicht van de camera's in de wijk en de politie (r. 21-23). De controle kan dus ontweken worden. Omdat beide factoren van toepassing zijn kunnen ze een verklaring geven voor het niveau van criminaliteit in de omgeving van coffeeshops 1 	
22	<p>maximumscore 3</p> <p>Een juist antwoord bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat in het betrokken raken van deze mensen bij de cannabisproductie en -handel twee kernconcepten bij het hoofdconcept vorming te herkennen zijn, met een toepassing van twee kernconcepten bij het hoofdconcept vorming, anders dan het kernconcept socialisatie (per kernconcept 1 scorepunt) 2 • één voorbeeld uit tekst 7 bij deze twee kernconcepten 1 <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In tekst 7 staat dat de kwetsbare mensen die betrokken raken bij de cannabisproductie en -handel in netwerken terecht komen waarin criminele normen, waarden en omgangsvormen gelden (r. 20-23) 1 • Deze mensen komen zodoende in een criminele (sub)cultuur terecht. De criminele normen, waarden en omgangsvormen maken deel uit van de (sub)cultuur van de georganiseerde criminaliteit 1 • Voordat zij betrokken waren bij de cannabisproductie en -handel zaten zij nog niet in de criminele netwerken (want zij komen erin terecht). Zij zijn niet opgegroeid met deze waarden, normen en omgangsvormen. Deze andere (criminele) waarden, normen en omgangsvormen kunnen deze kwetsbare mensen in deze netwerken aanleren en overnemen. Er is dan sprake van acculturatie 1 	

Vraag	Antwoord	Scores
23	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	een uitleg dat uit de inleiding op de vraag blijkt dat beleidsvorming een doorgaand proces is, door:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een toepassing van de fase terugkoppeling (feedback) uit het systeemmodel 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een toepassing van de fase invoer uit het systeemmodel 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • De conclusie in het rapport 'Het failliet van het gedogen' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten was dat het gedoogbeleid voor cannabis onhoudbaar is en een effectieve aanpak van gezondheidsproblematiek, criminaliteit en overlast in de weg staat. Dit is een evaluatie van het bestaande (gedoog)beleid en past binnen de fase van terugkoppeling 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • De Vereniging van Nederlandse Gemeenten roept in het rapport op om een einde te maken aan het gedoogbeleid en doet een oproep aan de wetgever om met een landelijk programma van experimenten met een geregelde cannabisketen te komen. Dit is nieuwe invoer: een wens die naar aanleiding van de evaluatie van het beleid wordt ingebracht. Hieruit blijkt dat beleidsvorming een doorgaand proces is waarin uitvoer en invoer door middel van terugkoppeling voortdurend op elkaar worden afgestemd 	1

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 12 juli.

6 Bronvermeldingen

- tekst 1 Facebookpagina ChristenUnie, 24 januari 2017
- tekst 2 <https://nos.nl/artikel/2159944-sociale-media-voor-politieke-partijen-geen-journalisten-da-s-wel-lekker.html>, 25 februari 2017
- tekst 3 naar: Twitteraccount van Gert-Jan Segers, 28 januari 2017
- afbeelding 1 indirecte bron: <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/01/24/zo-proberen-politieke-partijen-in-jouw-tijdlijn-te-komen-6281541-a1542657>
- tabel 1 en
- figuur 1 naar: Sociaal-Economische Raad (SER), Werk: van belang voor iedereen, 2016
- tekst 4 gebaseerd op: Beperkt in functie, Sociaal en Cultureel Planbureau, 2016; www.hr-kiosk.nl, 2017; <https://fd.nl>, 2015
- tekst 5 Sociaal-Economische Raad (SER), Werk: van belang voor iedereen, 2016
- tekst 6 naar: https://vng.nl/files/vng/rapport_werkgroep_cannabisbeleid_20151119.pdf
- tekst 7 https://vng.nl/files/vng/rapport_werkgroep_cannabisbeleid_20151119.pdf (p.12-13)